

13.2.2020, klo 14.00

Kuntarahoitus Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2019

Kuntarahoitus

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2019

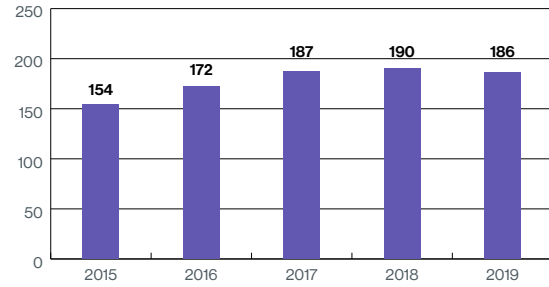
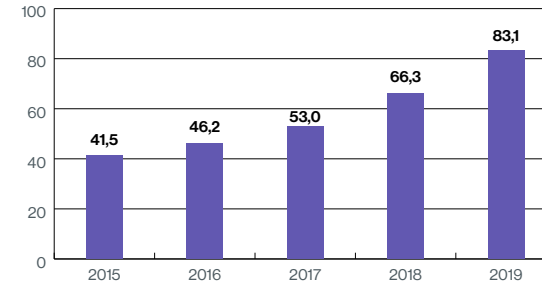
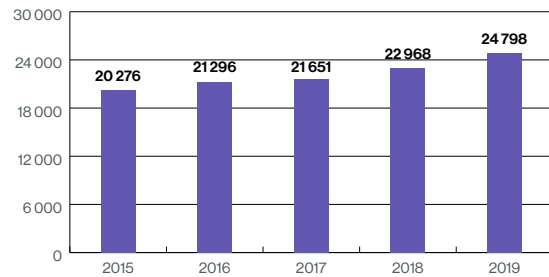
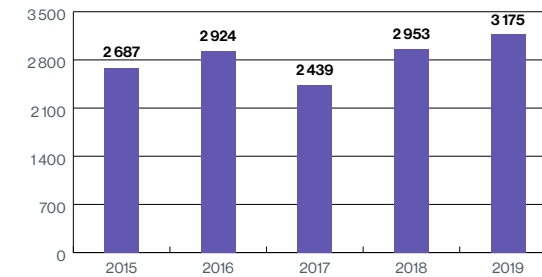
- **Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia** oli 186 miljoonaa euroa (190 miljoonaa euroa) ja se laski edellisestä vuodesta 2,1 %. **Konsernin korkokate** parani hieman ollen 240 miljoonaa euroa (236 miljoonaa euroa). **Kulut** kasvoivat ennakoidusti ja ne olivat 60 miljoonaa euroa (49 miljoonaa euroa, +22,8 %).
- **Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset** heikensivät tilikauden liikevoittoa 54 miljoonaa euroa, kun niillä vuotta aiemmin ei ollut vaikutusta tulokseen (0 miljoonaa euroa). Arvostukset huomioiden konsernin liikevoitto oli 131 miljoonaa euroa (190 miljoonaa euroa).
- **Konsernin vakavaraisuus** vahvistui edelleen ja CET1-vakavaraisuus oli 83,1 % (66,3 %). Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus olivat vuoden 2019 lopussa 107,9 % (88,0 %).
- **Vähimmäisomavaraisuusaste** (leverage ratio) oli joulukuun lopussa 4,0 % (4,1 %).
- **Pitkäaikainen asiakasrahoitus** kasvoi 8,0 % (6,1 %) ja oli vuoden lopussa 24 798 miljoonaa euroa (22 968 miljoonaa euroa). Uusia lainoja nostettiin vuoden aikana 3 175 miljoonaa euroa (2 953 miljoonaa euroa). Koko rahoitusportfoliossa ympäristöinvestointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta on 1 263 miljoonaa euroa (1 081 miljoonaa euroa).
- **Pitkäaikainen uusi varainhankinta** oli tammi–joulukuussa 7 385 miljoonaa euroa (7 436 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä oli vuoden lopussa 33 929 miljoonaa euroa (30 856 miljoonaa euroa). Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen vihreiden joukkovelkakirjalainojen määrä oli 1 478 miljoonaa euroa (978 miljoonaa euroa).
- **Likvidit varat** kasvoivat vuoden loppuun mennessä ja olivat 9 882 miljoonaa euroa (8 722 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (Liquidity Coverage Ratio, LCR) oli joulukuun lopussa 430,2 % (176,7 %).
- **Oman pääoman tuotto-%** (ROE) laski realisoitumattomien käyvän arvon muutosten seurauksena ja oli 6,8 % (10,8 %).
- Hallitus esittää kevään 2020 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että **osinkoa** jaetaan 0,16 euroa osakkeelta, yhteensä 6 250 207,68 euroa. Vuonna 2019 osinkoa jaettiin 6 250 207,68 euroa.
- **Näkymät vuodelle 2020:** Kuntarahoitus odottaa liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen kuin vuonna 2019. IFRS 9 -tilinpäätösstandardin käyttöönotto on lisännyt merkittävästi tulokseen kirjattavia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, mikä lisää liikevoiton volatiliteettia. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa "Näkymät vuodelle 2020".

Avainluvut (konserni)	31.12.2019	31.12.2018
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	186	190
Liikevoitto (milj. euroa)*	131	190
Korkokate (milj. euroa)*	240	236
Uusi luotonanto (milj. euroa)*	3 175	2 953
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	24 798	22 968
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	7 385	7 436
Taseen loppusumma (milj. euroa)	38 934	35 677
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 162	1 065
Ensisijainen pääoma Tier 1 (milj. euroa)	1 510	1 413
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 510	1 413
CET1-vakavaraisuus, %	83,1	66,3
Tier 1 -vakavaraisuus, %	107,9	88,0
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,9	88,0
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	4,0	4,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	6,8	10,8
Kulu-tuotto-suhde*	0,3	0,2
Henkilöstö	167	151

* Kyseessä on vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (Alternative Performance Measures, APM) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritelty IFRS-standardissa tai vakavaraisuussäännöksissä (CRD/CRR). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan tilikausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden asettamista ja seuranta.

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen määritelmät, laskenta-kaavat ja täsmätykset esitetään konsernin toimintakertomuksen liitteessä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti. Kuntarahoitus-konsernin vuosikertomus 2019 julkaistaan 4.3.2020.

Liikevoitto ilman arvostuksia 2015–2019, milj. euroa**CET1-vakavaraisuus 2015–2019, %****Pitkäaikainen asiakasrahoitus 2015–2019, milj. euroa****Uusi luotonanto 2015–2019, milj. euroa**

Toimitusjohtaja Esa Kallio kommentoi tilikautta 2019

Epävarmuus maailman taloudessa jatkui myös vuonna 2019, mutta Suomen talous jatkoi yllättävän vahvana. Kuntien talous ei kehittynyt yhtä vahvasti kuin koko maan talous. Vuosi oli kunnille haastava myös verokortti- ja verorekisteriuudistuksista johtuvan verokertymän vajauksen takia.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus kaatui alkuvuonna. Soteinvestointeihin liittyvä epävarmuus jatkuu siksi kunnissa ja sairaanhoitopiireissä, vaikka uudistus on myös uuden hallituksen agendalla. Soteinvestointien tilanteesta riippumatta investointitarpeet ovat korkeita etenkin kasvavilla alueilla, missä esimerkiksi infrastruktuuriin ja palveluverkkoon kohdistuu kehityspaineita. Muuttoliikkeen kiihtyminen on kasvattanut myös tarvetta valtion tukeman asuntotuotannon lisäämiselle. Vapaarahoitteinen asuntotuotanto kääntyi vuonna 2019 laskuun, mutta asuntojen kysyntä keskuskaupungeissa ei ole vähentynyt, vaan päinvastoin jatkaa kasvuaan.

Varainhankinnassa Kuntarahoitus onnistui jälleen erinomaisesti. Liikkeeseen laskemamme viitelainat ylimerkittiin moninkertaisesti, mukaan lukien historiamme neljäs vihreä joukkovelkakirjalaina. Tämä johtui osittain siitä, että maailmalla on runsaasti kysyntää turvallisille sijoituskohteille, mutta se kertoo myös Kuntarahoituksen hyvästä maineesta kansainvälisellä pääomamarkkinalla.

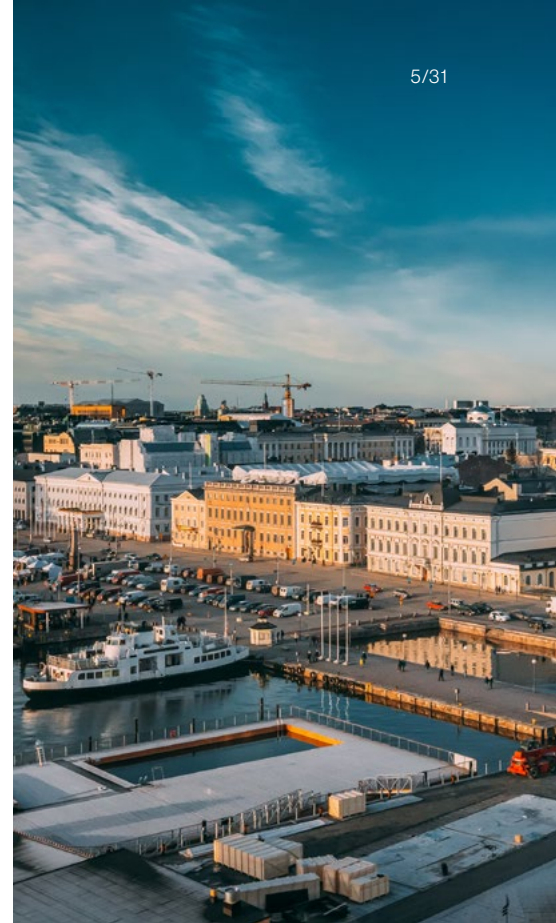
Missiomme mukaisesti jatkoimme panostuksia digitaalisten palveluiden kehittämiseksi. Digitaalisilla ratkaisuilla pyrimme sekä tehostamaan omaa

ja asiakkaiden toimintaa että tuomaan tietoa laajemmin käyttöön asiakkaidemme ja omien asiantuntijoidemme hyödyksi. Myös toimialamme lisääntyvä sääntely sekä tarve kehittää oman toiminnan tehokkuutta ja tiedolla johtamista ovat asettaneet tietojärjestelmille kehitystarpeita.

Kansainvälisten sijoittajien kiinnostus vastuullisia sijoituskohteita kohtaan kasvaa edelleen ja suomalaiset asiakkaamme ovat löytäneet vihreän rahoituksen hyödyt. Kuntarahoitus toi Suomeen vihreän rahoituksen ensimmäisenä rahoituslaitoksena ja oli ensimmäinen suomalaisen vihreän joukkovelkakirjalainan liikkeeselaskija. Yhtiö jatkaa panostuksia vastuulliseen rahoitukseen valmistelemalla uutta yhteiskunnallisen rahoituksen tuotetta, joka on tarkoitus lanseerata vuonna 2020. Yhteiskunnallinen rahoitus on tarkoitettu yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävään yleishyödylliseen asuntotuotantoon sekä hyvinvointi- ja koulutusinvestointeihin.

2019 Kuntarahoitus täytti 30 vuotta, ja juhlavuosi oli yhtiölle taloudellisesti vakaa uudistumisen vuosi. Kiitos onnistumisista kuuluu asiakkaillemme ja kumppaneillemme. Haluan myös erityisesti kiittää henkilökuntaamme sitoutumisesta yhteiskunnallisesti merkitykselliseen työhön.

Esa Kallio
toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj

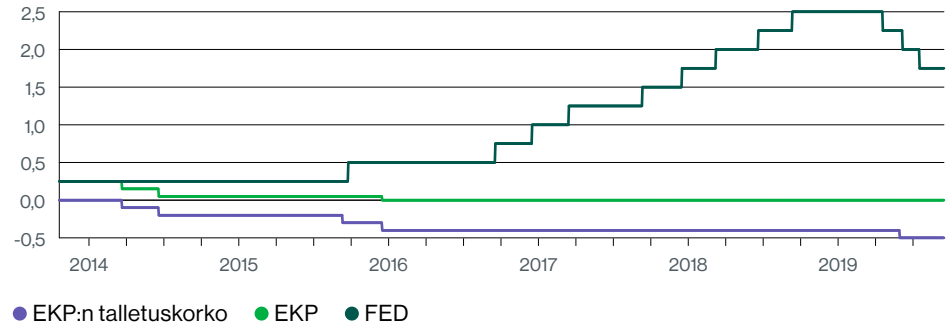
Toimintaympäristö vuonna 2019

Vuonna 2019 maailmantalouden kasvu jatkoi hidastumistaan. Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota alkoi supistaa maailmankaupan volyyymiä, mikä painoi useilla talousalueilla teolliset toimialat taantumaan. Kauppasodan luoma poliittinen jännite heijastui laajasti talousluottamukseen ja yritysten investointihalukkuuteen. Euroopassa epävarmuutta lisäsi kasvava riski Britannian sopimuksettomasta EU-erosta.

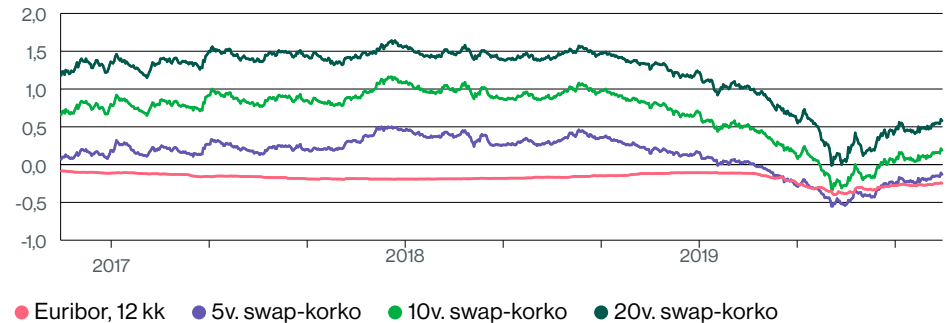
Maailmantalouden suhdannenäkymien oleellisen heikentymisen vuoksi keskuspankit tekivät vuoden 2019 aikana nopean suunnanmuutoksen rahapolitiikoissaan. Vielä vuoden alussa Yhdysvaltain keskuspankki Fedin ennakoitiin jatkavan koronnostoja 2019 aikana, mutta lopulta se päätyi laskemaan ohjaukorkoiaan kaikkiaan kolme kertaa. Myös Euroopan keskuspankki EKP lisäsi loppuvuonna talouden elvytystä. EKP laski talletuskorkonsa 10 korkopisteellä -0,50 prosenttiin ja ilmoitti pitävänsä korot nykyisellä tai alemmalla tasolla kunnes inflaatiotavoite on saavutettu. EKP myös aloitti arvopaperiostot uudelleen, höllensi pankeille suunnatun TLTRO-lainaohjelman ehtoja sekä otti keskuspankkitaletuksille käyttöön pankkeja helpottavan tiering-järjestelmän.

Kauppasodan, Brexitin ja suhdannehuolien luoma epävarmuus oli huipussaan elo–syyskuussa, jolloin myös markkinakorot laskivat historiallisen matalille tasoille: 6 kuukauden euribor-korko kävi alimmillaan -0,45 prosentissa, Saksan 10 vuoden lainakorko -0,75 prosentissa ja euroalueen 10 vuoden koronvaihtosopimuksen korko -0,33 prosentissa.

Keskuspankkien ohjaukorkot

Euroalueen pitkät koronvaihtosopimuskorot ja euribor (12 kk)

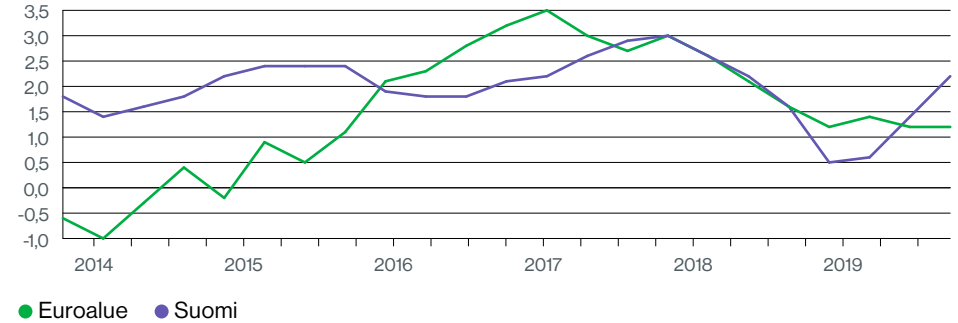

Loppuvuotta kohden maailmantalouden suhdannenäkymä alkoi vähitellen vakautua. Myös kauppasodassa siirryttiin liennyttävään vaiheeseen ja Britannian sopimukseton EU-ero kyettiin välttämään. Vuoden viimeisen neljänneksen positiivinen kehitys politiikan ja makrotalouden rintamalla tukivat luottamusta sekä rahoitusmarkkinoilla että reaalityaloudessa. Osakekurssit toipuivat ja korot kääntyivät loivaan nousuun. Korkotaso oli kuitenkin vielä vuoden lopussa selvästi vuodentakaista tilannetta matalampi.

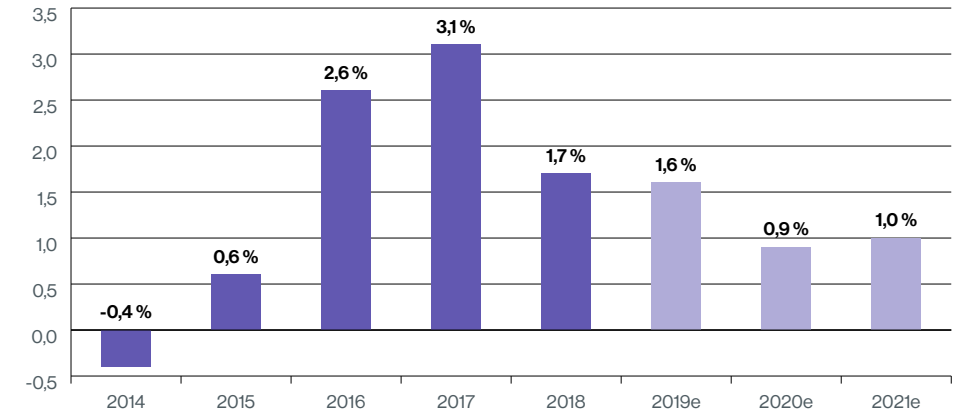
Suomen talouskehitys oli vuonna 2019 ennako-odotuksia myönteisempää. Kasvu ei tyrehtynytään Euroopan talusvetureiden perässä vaan jopa kiihtyi, varsinkin vuoden keskivaiheilla. Hyvä työllisyystilanne ja syksyn runsaat veronpalautukset tukivat yksityistä kulutusta. Myös asuntomarkkinoilla kauppa kävi vilkkaana ja ulkomaankaupassa erityisesti palveluvienti kasvoi mukavasti.

Kuntatalous kehittyi vuonna 2019 Suomen yleistä taloustilannetta heikommin. Osittain tähän vaikutti verokortti- ja verorekisteriuudistuksista johtuva odottamaton, mutta väliaikainen verokertymän vaje, jonka vaikutus kuntatalouteen aikaa myöten tasoittuu. Samaan aikaan kuitenkin myös kuntien toimintamenot ovat kasvaneet, samoin investointitarpeet.

BKT:n vuosimuutos

Suomen BKT-kasvu ja Kuntarahoituksen ennuste 2019–2021

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulos Miljoonaa euroa	1-12/2019	1-12/2018	Muutos, %
Korkokate	240	236	1,7
Muut tuotot	6	2	205,0
Tuotot yhteensä	246	238	3,3
Palkkiokulut	-4	-4	1,3
Henkilöstökulut	-18	-15	15,3
Muut hallintokulut	-15	-12	22,6
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6	-2	165,0
Liiketoiminnan muut kulut	-18	-15	14,7
Kulut yhteensä	-60	-49	22,8
Odotettavissa olevat luottotappiot	0	1	-95,1
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	186	190	-2,1
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	-54	0	14 320,8
Liikevoitto	131	190	-30,9
Tilikauden tulos	105	152	-30,9

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä.

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui vahvana vuoden 2019 aikana. Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia laski hieman eli 2,1% edellisvuodesta ja oli 186 miljoonaa euroa (190 miljoonaa euroa). Tuotot kasvoivat edellisvuodesta 3,3%. Tulosta pienensivät ennakoitujen mukaisesti kasvaneet kulut.

Korkokate parani 1,7% edellisvuodesta ollen 240 miljoonaa euroa (236 miljoonaa euroa). Korkokatteen kasvu johtuu onnistuneesta varainhankinnasta, asiakasrahoituksen kasvusta sekä suotuisasta korkoympäristöstä. Konsernin korkokatteessa ei ole huomioitu tulosvaihteisesti AT1-pääomallainan 16,2 miljoonan euron korkokuluja, sillä konsernissa pääomallainaa käsitellään oman pääoman ehtoisena instrumenttina. Pääomallainan korkokulut käsitellään osingonjaon tavoin voittovarojen vähennyksenä omassa pääomassa vuosittain koronmaksun toteutuessa.

Muut tuotot kolminkertaistuivat edellisestä vuodesta 6 miljoonaan euroon (2 miljoonaa euroa). Muut tuotot sisältävät palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan realisoituneet nettotuotot, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot. Merkittävin erä konsernin muissa tuotoissa on tytäryhtiö Inspiran liikevaihto.

Konsernin kulut kasvoivat 22,8 % edellisvuoteen nähden ja olivat vuoden lopussa 60 miljoonaa euroa (49 miljoonaa euroa).

Palkkiokulut olivat 4 miljoonaa euroa (4 miljoonaa euroa) ja ne koostuvat pääasiassa maksetuista takauspalkkioista, säilytyspalkkioista sekä varainhankintaohjelmien ylläpitokuluista.

Hallintokulut kasvoivat 18,5 % ollen 32 miljoonaa euroa (27 miljoonaa euroa). Tästä henkilöstökuluja oli 18 miljoonaa euroa (15 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 15 miljoonaa euroa (12 miljoonaa euroa). Hallintokuluja on kasvatanut henkilöstön määrän kasvu konsernin emoyhtiössä. Keskimääräinen henkilöstömäärä oli emoyhtiössä tilikaudella 151 henkilöä, kun edellisvuonna se oli 135 henkilöä. Henkilöstön määrää on kasvatanut pankkisääntelystä johtuva jatkuva tarve kehittää yhtiön riskienhallintaa, hallintoa ja prosesseja sekä merkittävät kehittämisinvestoinnit. Muiden hallintokulujen kasvuun on vaikuttanut se, että yhtiö on panostanut tietojärjestelmien toimintavarmuuden sekä asiakaspalvelun ja

palvelutarjonnan kehittämiseen. Vuoden aikana Kuntarahoitussolmi ulkoistamissopimukset liittyen tietojärjestelmien loppukäyttäjä- ja infrapalveluihin sekä liiketoimintajärjestelmien operointiin toimintavarmuuden varmistamiseksi sekä palveluiden ajallisen saatavuuden parantamiseksi. Hanke ulkoistamisen käytännön toteuttamiseksi on käynnissä ja sen arvioidaan päättyvän vuoden 2020 aikana.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat vuoden 2019 lopussa 6 miljoonaa euroa (2 miljoonaa euroa). Poistojen kasvu johtuu pääosin viime vuosien voimakkaasta panostuksesta järjestelmäkehitykseen. Kuntarahoitus päivitti myös poistoperiaatteitaan tilikauden aikana, minkä seurauksena poistoihin ja eräisiin muihin kulueriin kirjattiin 2,5 miljoonaan euron lisäkuluerä.

Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 14,7 % edellisvuodesta 18 miljoonaan euroon (15 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtuu pääosin järjestelmien ja prosessien kehittämiseen liittyvistä kuluista. Viranomaismaksut laskivat 0,3 miljoonaa euroa (-4,7 %) edellisvuoteen verrattuna ja olivat 7 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa).

IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä laski vuoden aikana ja tulokseen kirjattu määrä oli 0 miljoonaa euroa (1 miljoonaa euroa).

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto vuonna 2019 huomioiden realisoitumattomat käyvän arvon muutokset oli 131 miljoonaa euroa (190 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heikensivät Kuntarahoitukseen liikevoittoa 54 miljoonaa euroa, kun niillä vuotta aiemmin ei ollut vaikutusta tulokseen (0 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset selittävät konsernin 59 miljoonan euron liikevoiton heikentymisestä 54 miljoonaa euroa. Vuonna 2019 suojauslaskennan nettotulos oli -19 miljoonaa euroa (28 miljoonaa euroa) ja realisoitumattomat arvopaperikaupan nettotuotot olivat -35 miljoonaa euroa (-27 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos oli 105 miljoonaa euroa (152 miljoonaa euroa).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia 28 miljoonaa euroa (72 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana merkittävin muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli suojauskustannuksen arvonmuutos (Cost-of-Hedging) 17 miljoonaa euroa (28 miljoonaa euroa). Nimenomaisesti käypään arvoon tuulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen laskennallisen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos oli 10 miljoonaa euroa (49 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset supistivat tilikaudella konsernin omaa pääomaa verovaikutukset huomioon ottaen 21 miljoonaa euroa (+57 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaisesti ydinpääomaa (CET1) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset supistivat verovaikutukset huomioon ottaen 28 miljoonaa euroa (+19 miljoonaa euroa).

Vuoden 2018 alussa käyttöön otettu IFRS 9 -standardi ja siihen liittyneet laadinta- ja arvostusperiaatteiden muutokset ovat lisänneet merkittävästi realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, sillä rahoitusinstrumentteja arvostetaan aikaisempaa enemmän käypään arvoon. Arvonmuutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat arvonmuutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain aiheuttaen aikaisempaa enemmän volatiliiteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä vakavaraisuuslaskennan omiin varoihin.

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus suojaaa taloudellisessa mielessä korko-, valuuttakurssi- ja muut markkina- ja hintariskit johdannaisilla. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta johtuen yleisesti käytössä olevista arvostusmenetelmistä, käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumentin ja sitä suojaavan johdannaisen välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisten muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoitu kassaperusteisesti, koska Kuntarahoitus pitää laina- ja varainhankintasopimukset sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähtökohtaisesti eräpäivään asti. Vuoden aikana realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin yhtiön keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten muutokset.

Konsernin efektiivinen veroaste oli tilikaudella 20,0 % (20,0 %). Vuoden 2019 konsernituloslaskelmassa verot olivat 26 miljoonaa euroa (38 miljoonaa euroa). Konsernin oman pääoman tuotto-% (ROE) oli koko tilikaudelta 6,8 % (10,8 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 9,6 % (10,7 %).

Emoyhtiön tulos

Kuntarahoituksen korkokate oli vuoden 2019 lopussa 224 miljoonaa euroa (220 miljoonaa euroa) ja liikevoitto oli 115 miljoonaa euroa (174 miljoonaa euroa). Tulos tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen oli 8 miljoonaa euroa (22 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennassa ensisijaiseen lisäpääomaan kuuluvan AT1-pääomallainan korkokulut 16,2 miljoonaa euroa vuodelle 2019 on vähennetty emoyhtiön korkokatteesta täysimääräisesti (16,2 miljoonaa euroa). Emoyhtiössä AT1-pääomallaina on kirjattu tase-erään ”*Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla*”. Emoyhtiön tase oli tilikauden lopussa 38 933 miljoonaa euroa (35 676 miljoonaa euroa).

Tytäryhtiö Inspira

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n, liikevaihto vuodelta 2019 oli 3,5 miljoonaa euroa (2,5 miljoonaa euroa) ja liikevoitto oli 0,2 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa).

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Konsernin tase Miljoonaa euroa	31.12.2019	31.12.2018	Muutos, %
Käteiset varat	4 909	3 522	39,4
Saamiset luottolaitoksilta	818	1 381	-40,7
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 798	22 968	8,0
Saamistodistukset	5 716	5 863	-2,5
Johdannaissopimukset	2 245	1 539	45,9
Muut varoihin sisältyvät erät	446	405	10,3
Varat yhteensä	38 934	35 677	9,1
Velat luottolaitoksille	1 178	823	43,3
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 862	3 871	-0,2
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	29 984	26 902	11,5
Johdannaissopimukset	1 762	2 205	-20,1
Muut velkoihin sisältyvät erät	554	390	42,0
Oma pääoma	1 594	1 486	7,3
Velat ja oma pääoma yhteensä	38 934	35 677	9,1

Konsernin tase kasvoi vuoden 2018 lopusta 9,1 % (2,7 %) ollen vuoden 2019 lopussa 38 934 miljoonaa euroa (35 677 miljoonaa euroa). Kasvu taseen varoissa johtui pääosin antolaina- ja leasingkannan kasvusta, talletuksista Suomen Pankkiin sekä johdannaissopimusten arvostuksista. Velkaerissä taseen kasvu näkyy varainhankinnan erissä ”*Velat luottolaitoksille*” sekä ”*Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*”.

Oma pääoma oli vuoden lopussa 1 594 miljoonaa euroa (1 486 miljoonaa euroa) sisältäen AT1-pääomallainan 347 miljoonaa euroa (347 miljoonaa euroa). Omaa pääomaa kasvatti tilikauden tulos. Lisäksi konsernin omasta pääomasta on vähennetty AT1-pääomainstrumentin korkoja 12,6 miljoonaa euroa (12,6 miljoonaa euroa) verovaikutus huomioiden sekä tilikaudelta 2018 maksetut osingot 6,3 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoitus on Suomen ainoa kuntasektorin ja valtion tueman asuntotuotannon rahoitukseen erikoistunut luottoyhteisö ja selvästi oman asiakaskuntansa suurin rahoittaja. Kuntarahoituksen asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Kuntarahoituksen myöntämät luotot ovat kaikki suomalaisella julkisyhteisöriskillä ja vakavaraisuuslaskennassa riskipainolla 0 %. Konserni tarjoaa asiakkailleen monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluja ja kokonaisvaltaista tukea investointien suunnitteluun ja talouden hallintaan.

Kuntarahoituksen rahoituksen kysyntä kasvoi vuonna 2019 edellisvuoteen verrattuna, ja uusia lainoja nostettiin edellisvuotta enemmän, 3 175 miljoonaa euroa (2 953 miljoonaa euroa).

Rahoituksen kysyntään vaikutti osittain verokortti- ja verorekisteriuudistuksista johtuva odottamaton, mutta väliaikainen verokertymän vajuus, jonka vaikutus kuntatalouteen aikaa myöten tasoittuu. Samaan aikaan kuitenkin myös kuntien

toimintamenot ovat kasvaneet, samoin investointitarpeet. Erityisesti kasvukeskuksissa investointitarvetta kasvattavat palvelutarpeen muutokset, jotka edellyttävät investointeja kunnalliseen infrastruktuuriin, liikenteen järjestelyihin ja palveluverkon kehittämiseen. Kasvukeskuksiin suuntautuvan muuttoliikkeen kiihtyminen pitää yllä myös kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakennuttamisen tarvetta.

Kuntarahoituksen pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä kasvoi 8,0 % (6,1 %) ja oli vuoden 2019 lopussa 24 798 miljoonaa euroa (22 968 miljoonaa euroa). Luku sisältää pitkäaikaisen laina- ja leasingrahoituksen. Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 7,4 % (6,0 %) ollen vuoden lopussa 24 458 miljoonaa euroa (22 783 miljoonaa euroa).

Koko rahoitusportfoliossa ympäristöinvestointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta on 1 263 miljoonaa euroa (1 081 miljoonaa euroa). Kuntarahoitus toi vihreän rahoituksen markkinoille vuonna 2016 ensimmäisenä luottolaitoksena Suomessa. Hankkeet hyväksyy riippumattomista asiantunti-

joista koostuva arviointiryhmä. Yhtiö jatkaa panostuksia vastuulliseen rahoitukseen valmistelemalla uutta yhteiskunnallisen rahoituksen tuotetta, joka on tarkoitus lanseerata vuonna 2020. Yhteiskunnallinen rahoitus on tarkoitettu yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävään yleishyödylliseen asunto- tuotantoon sekä hyvinvointi- ja koulutusinvestointeihin.

Yhtiön taseessa oli kuntien ja kuntien yritysten liikkeeseen laskemia kunta- ja kuntayritystodistuksia vuoden lopussa 804 miljoonaa euroa (726 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen asiakkaille suunnattujen digitaalisten palvelujen valikoima laajeni edelleen. Yhtiö tarjoaa laaja-alaisia palveluita rahoituksen hallintaan, analysointiin ja raportointiin. Vuonna 2019 yhtiö keskittyi sähköisten palvelujen kehittämisessä erityisesti talouden ennakointi- ja mallinnuspalveluihin.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoituksen varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla yhtiö pyrkii varmistamaan rahoituksen saatavuuden markkinaolosuhteista riippumatta. Kuntarahoitus hajauttaa aktiivisesti varainhankintaansa valuutoittain ja maturiteeteittain niin maantieteellisesti kuin eri sijoittajaryhmille. Aktiivinen ja pitkäjänteinen sijoittajayhteistyö on lisännyt Kuntarahoituksen tunnettuutta eri markkinoilla.

Vuoden 2019 alussa tilanne kansainvälisillä pääomamarkkinoilla oli haastava talouden epävarmuustekijöiden takia, ja joukkovelkakirjalainojen luottoriskipreemioihin kohdistui nousupainetta. Luottoriskipreemioiden lisäksi myös korkomarkkinoilla nähtiin huomattavaa volatiliteettia. Heikkenevä maailmantalous ja keskuspankkien toimet vaikuttivat korkojen kehitykseen. Lyhyet ja pitkät korot olivat vuoden lopussa alhaisemmilla tasoilla kuin vuoden alussa. Kuntarahoituksen varainhankinta onnistui näistä markkinoiden haastavista markkinaolosuhteista huolimatta erittäin hyvin.

Kuntarahoituksen varainhankinnan painopiste oli julkisissa järjestelyissä. Kaikki neljä vuoden 2019 aikana liikkeeseen laskettua viitelainaa ylimerkittiin huomattavasti. Viitelainoista

kaksi olivat euromääräisiä ja kaksi Yhdysvaltain dollarimääräisiä. Syyskuussa liikkeeseen laskettu 1,25 miljardin Yhdysvaltain dollarin viitelaina ylimerkittiin lähes kolminkertaisesti, ja laina oli merkintäkirjan koolla mitaten yhtiön historian kysytyin viitelaina.

Kuntarahoitus laski liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja vuoden aikana 7 385 miljoonalla eurolla (7 436 miljoonaa euroa). Lyhytaikaisten Kuntarahoituksen velkasitoumuksien (ECP) määrä oli vuoden lopussa 2 728 miljoonaa euroa (3 062 miljoonaa euroa).

Koko varainhankinnan määrä oli vuoden 2019 lopussa 33 929 miljoonaa euroa (30 856 miljoonaa euroa). Tästä euromääräistä oli 34 % (30 %) ja valuuttamääräistä 66 % (70 %). Kaiken kaikkiaan vuoden aikana laskettiin liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja 11 eri valuutassa (11 valuuttaa).

Kaikki Kuntarahoituksen varainhankinta tehdään kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Vuoden 2019 aikana pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyjä tehtiin yhteensä 198 kappaletta (260).

Valtaosa varainhankinnasta tehdään vakioituina liikkeeseenlaskuina velkaohjelmien alla ja Kuntarahoituksella on käytössään seuraavat velkaohjelmat:

Medium Term Note (MTN) -ohjelma	35 000 milj. euroa
Euro Commercial Paper (ECP) -ohjelma	7 000 milj. euroa
AUD-velkaohjelma (Kangaroo)	2 000 milj. AUD

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus, jolla on Moody'silta ja Standard & Poor'silta samat luottoluokitukset kuin Kuntarahoituksella ja Suomen valtiolla. Kuntien takauskeskus on lailla perustettu julkisoikeudellinen laitos, jossa jäseninä ovat kaikki manner-Suomen kunnat. Jäsenkunnat vastaavat takauskeskuksen sitoumuksista asukaslukujensa mukaisessa suhteessa. Kuntien takauskeskus on antanut takauksen velkaohjelmille sekä ohjelmien ulkopuolisille varainhankintajärjestelyille, minkä perusteella Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat velkasitoumukset lasketaan luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa ja vakuutusyhtiöiden solvenssilaskennassa nollariskiluokkaan sekä likviditeettilaskennassa tason 1 likvideihin varoihin EU-alueella.

Yhtiön likvideettitilanne on säilynyt vahvana. Kuntarahoituksen sijoitustoiminta on ensisijaisesti etukäteisvarainhankinnalla hankittujen varojen hallinnoimista. Varat sijoitetaan likvideihin, hyvän luottoluokituksen omaaviin rahoitusinstrumentteihin, joilla turvataan liiketoiminnan jatkuminen kaikissa markkinatilanteissa.

Yhtiön likvideettipolitiikan mukaisesti likviditeetin määrän tulisi riittää keskeytymättömän liiketoiminnan jatkumiseen (uusi nettomääräinen asiakasrahoitus mukaan lukien) vähintään seuraavan kahdentoista kuukauden ajan.

Vuoden 2019 lopussa likvidien varojen kokonaismäärä oli 9 882 miljoonaa euroa (8 722 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten kokonaismäärä oli 4 922 miljoonaa euroa (5 146 miljoonaa euroa) ja niiden keskimääräinen luottoluokitus AA+ (AA). Arvopaperisalkun keskimääräinen maturiteetti oli vuoden lopussa 2,3 vuotta (2,1 vuotta). Tämän lisäksi muita sijoituksia oli 4 960 miljoonaa euroa (3 576 miljoonaa euroa), josta talletuksia keskuspankkiin 4 936 miljoonaa euroa (3 554 miljoonaa euroa) ja rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin 24 miljoonaa euroa (22 miljoonaa euroa). Yhtiö sijoittaa johdannaisten vakuussopimusten perusteella saamansa käteisvakuudet pääasiassa lyhytaikaisiin rahamarkkinasijoituksiin.

Kuntarahoitus seuraa sijoitustensa vastuullisuutta ESG-arvon avulla (Environmental, Social and Governance). Vuoden 2019 lopussa Kuntarahoituksen likvideettisijoitusten ESG-arvo oli 53,0 asteikolla 1–100 (50,9). Markkinoiden vertailuindeksi on 50,6 (50,8). Sijoitusten vastuullisuuden ESG-arvon kautta seuraamisen lisäksi Kuntarahoituksella on suoria vastuullisia sijoituksia. Suorien vastuullisten sijoitusten määrä likviditeettiportfolioissa oli vuodenvaihteessa 150 miljoonaa euroa, mikä oli 3,1 % kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten osuus on Kuntarahoituksella korkeampi kuin markkinaindeksistä laskettu viitearvo (1,9 %). Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa Kuntarahoituksen omaan vihreään varainhankintaan oli 10 %.

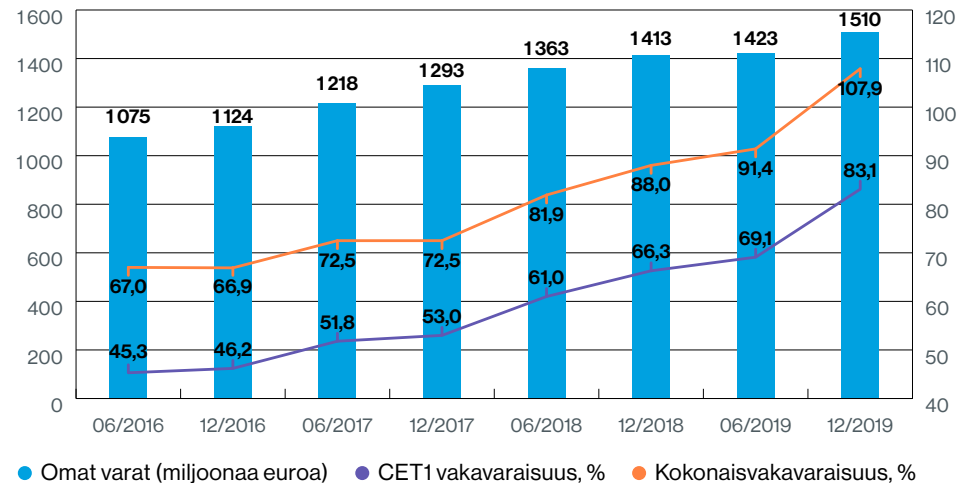
Vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisvakavaraisuus oli 107,9 % vuoden 2019 lopussa (88,0 %) ja CET1- vakavaraisuus 83,1% (66,3 %). Kokonaisvakavaraisuus nousi vuoden 2018 lopusta 19,9 prosenttiyksikköä johtuen sekä riskipainotettujen saamisten pienentymisestä että omien varojen kasvusta. Konsernin vakavaraisuus on pysynyt vahvana ja se ylittää moninkertaisesti lakisääteisen ja viranomaisten asettamat vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset. Kuntarahoituksen omat varat ylittävät 1332 miljoonaa euroa (1 221 miljoonaa euroa) laissa määritellyn omien varojen vähimmäismäärän huomioon otettujen voimassaolevat pääomapuskurit.

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli vuoden lopussa 1 162 miljoonaa euroa (1 065 miljoonaa euroa) ja ensisijainen pääoma oli 1 510 miljoonaa euroa (1 413 miljoonaa euroa). Toissijaista omaa pääomaa ei ollut ja omat varat yhteensä olivat 1 510 miljoonaa euroa (1 413 miljoonaa euroa).

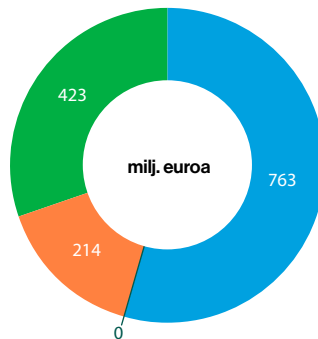
Ydinpääomaan sisältyy tilikauden voitto, sillä tilikauden tulos on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

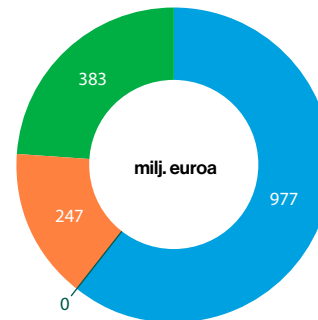

Konsernin riskipainotetut saamiset laskivat 12,9 % vuoden 2018 lopusta ollen 1 400 miljoonaa euroa joulukuun 2019 lopussa (1 606 miljoonaa euroa). Luotto- ja vastapuoliriskin kokonaisriski pieneni vuoden 2018 lopun 977 miljoonasta eurosta 763 miljoonaan euroon vuoden 2019 lopussa. Tähän vaikutti erityisesti likvideettisijoitusten riskipainojen pieneneminen. Markkinariskiä ei ollut vuoden 2019 lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen artiklan 351 mukaisesti. Vastuun arvonokaisuriski laski 214 miljoonaan euroon (247 miljoonaa euroa). Keskusvastapuoliselvitetävien johdannaisten määrä kasvoi merkittävästi vuoden aikana, joka puolestaan laski vastuun arvonokaisuriskin piirissä olevien johdannaisten vastuiden määrää. Operatiivisen riskin vasta-arvo kasvoi 10,4 % 423 miljoonaan euroon johtuen tuottoindikaattorin kasvusta (383 miljoonaa euroa).

Kokonaisriskin määrä 12/2019 yhteensä 1 400 miljoonaa euroa

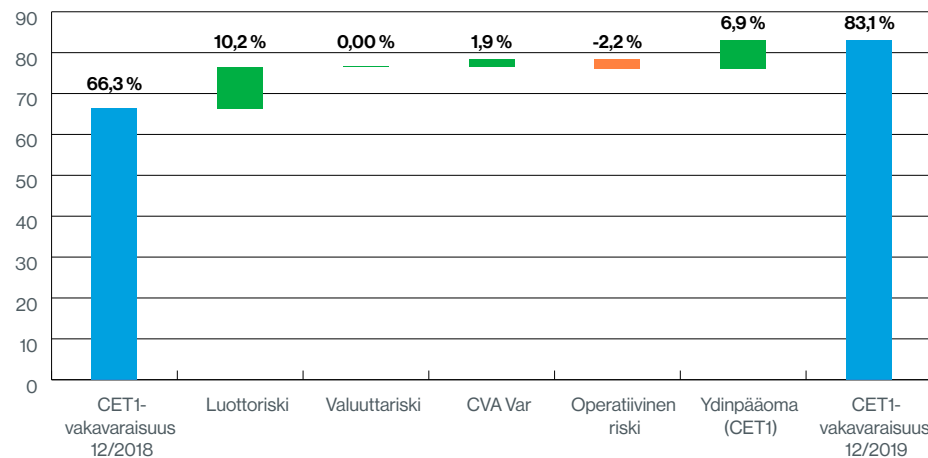

Kokonaisriskin määrä 12/2018 yhteensä 1 606 miljoonaa euroa

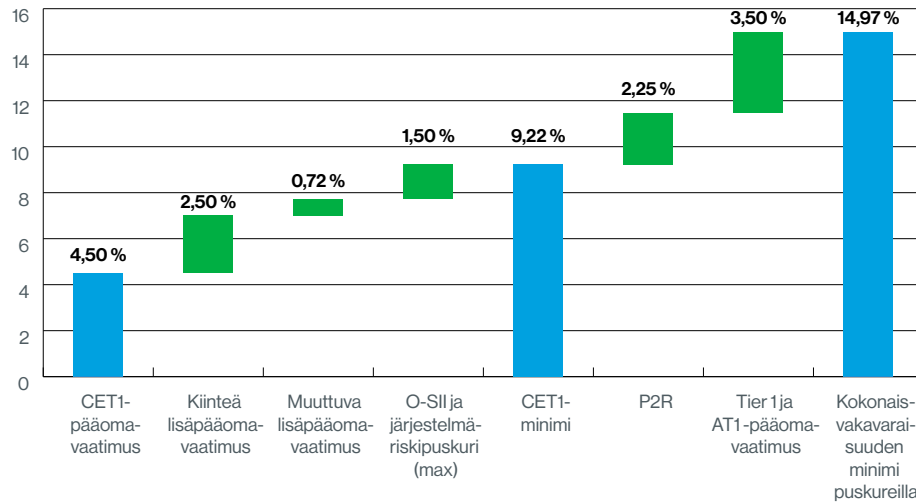

- Luotto- ja vastapuoliriski
- Markkinariski
- Vastuun arvonokaisuriski
- Operatiivinen riski

Muutokset CET1-vakavaraisuudessa

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, %

Vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (O-SII) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitukselle 0,5 %. Finanssivalvonta tekee päätöksen muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta neljännesvuosittain ja päätti olla asettamatta joulukuussa 2019 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Finanssivalvonta on tehnyt kesäkuussa 2018 makrovakauspäätöksen rakenteellisista lisäpääomavaatimuksista ja Kuntarahoitukselle on asetettu järjestelmäriskipuskuriin perustuva lisäpääomavaatimus 1,5 %. Tämä uusi vaatimus tuli voimaan 1.7.2019. Järjestelmäriskipuskuri ja O-SII lisäpääomavaatimus ovat rinnakkaisia puskureita, joista sovelletaan suurempaa. Järjestelmäriskipuskurivaatimus tarkistetaan vuosittain ja Finanssivalvonta vahvisti kesäkuussa 2019 pitävänsä ennallaan Kuntarahoituksen vaatimuksen myös 1.7.2020 alkaen. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitukselle 0,72 %, ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 9,22 % ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 12,72 %.

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (SREP) Kuntarahoitukselle 2,25 % lisäpääomavaatimuksen (P2R), joka tuli voimaan maaliskuun 2019 alusta. P2R-lisäpääomavaatimuksen huomioiva minimitaso CET1-vakavaraisuudelle oli 11,47 % ja kokonaisvakavaraisuudelle 14,97 % joulukuun 2019 lopussa.

P2R-lisäpääomavaatimus tarkistetaan vuosittain EKP:n toimesta ja marraskuussa 2019 EKP vahvisti pitävänsä Kuntarahoituksen P2R-vaatimuksen, 2,25 %, ennallaan 1.1.2020 alkaen.

Vähimmäisomavaraisuusaste ja maksuvalmiusvaatimus

Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli vuoden lopussa 4,0 % (4,1 %) laskettuna tällä hetkellä sovellettavia laskentaperiaatteita (CRR I) noudattaen. Vähimmäisomavaraisuusasteen lievään heikkenemiseen vaikutti tilikauden negatiiviset realisoitumattomat käyvän arvon muutokset. Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 % ja vaade astuu voimaan kesäkuussa 2021. Vähimmäisomavaraisuusasteeseen liittyvän sääntelyn muutoksista tehdään selkoa luvussa ”Muutokset vähimmäisomavaraisuusastetta ja pääomia koskevassa sääntelyssä”.

Maksuvalmiusvaatimus (Liquidity Coverage Ratio, LCR) oli joulukuun lopussa 430,2 % (176,7 %). Maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Kuntarahoitus varautuu myös pysyvän varainhankinnan vaatimukseen (Net Stable Funding Ratio, NSFR), joka tulee voimaan kesäkuussa 2021. Kuntarahoituksen NSFR oli vuoden 2019 lopussa 116,3 % (110,5 %) nykytulkintojen mukaan laskettuna. Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Muutokset vähimmäisomavaraisuusastetta ja pääomia koskevassa sääntelyssä

Pitkään valmisteilla olleet pankkien vakavaraisuusääntelyä koskevat muutokset (CRR II ja CRD V) hyväksyttiin Euroopan parlamentissa huhtikuussa 2019 ja suurelta osin nämä muutokset tulevat sovellettavaksi kesäkuussa 2021. Tähän muutospakettiin sisältyy myös vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus, jonka mukaisesti luottolaitoksen vähimmäisomavaraisuusasteen tulee olla vähintään 3 %. Kuntarahoitus on valmistautunut usean vuoden ajan vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen käyttöönottoon, ja sen vähimmäisomavaraisuusaste ylittää vaaditun 3 % tason ollen joulukuun lopussa 4,0 % (4,1 %).

Vahvistetun sääntelyn mukaan julkinen kehitysluottolaitos (public development credit institution) voi kesäkuusta 2021 lähtien vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa valtiolta ja kunnilta olevat luottosaatavansa. Itsearviointin perusteella Kuntarahoitus on todennut täyttävänsä kehitysluottolaitoksen tunnusmerkistön. Tunnusmerkistön täytyessä CRR II:een sisältyvillä muutoksilla on merkittävä positiivinen vaikutus Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen. Muiden muutospakettiin sisältyvien muutosten vaikutukset vähimmäisomavaraisuusasteeseen ovat alustavien arvioiden mukaan merkitykseltään vähäisempiä.

Muutospaketin ei arvioida muuttavan olennaisesti Kuntarahoituksen vakavaraisuusastetta. Kuntarahoitus-konsernin CET1-suhde oli joulukuun lopussa erittäin korkea 83,1 %, CRR II ja CRD V:n voimaantulon jälkeenkin CET1-suhteen arvioidaan säilyvän erittäin korkealla tasolla.

Kriisintarkistuksesta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisintarkistuksesta annettu lain mukainen on EU:n yhteinen kriisintarkistuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Yhteinen kriisintarkistuneuvosto on toistaiseksi päättänyt olla asettamatta Kuntarahoitukselle sitovaa omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL), vaan katsoo, Kuntarahoituksen liiketoimintamalli huomioiden, että yhtiön kriisitilanteeseen sovelletaan kansallisia lakisääteisiä menettelyjä. Päätös on Kuntarahoituksen kannalta positiivinen, ja se tunnistaa hyvin yhtiön liiketoiminnan erityispiirteet, kuten Kuntien takauskeskuksen takauksen yhtiön liikkeeseenlaskemille joukkovelkakirjalainoille. Kriisintarkistuneuvosto on alustavasti arvioinut, että myöhemmin Kuntarahoitukselle voidaan asettaa sääntelyn edellyttämä sitova vaatimus, joka vastaa yhtiön vakavaraisuusvaadetta ja sitä koskevia sitovia puskureita.

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan yhtiön riskiaseman säilyminen hallituksen vahvistamissa puitteissa. Kuntarahoitus soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että emoyhtiön hyvää luotto- luokitusta ei vaaranneta.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkiin liiketoimintoihin liittyy olennaisesti myös strategiset riskit sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riski.

Konsernin riskiasema

Yhtiön riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2019 aikana. Riskit pysyivät tilikauden aikana asetettujen limiittien puitteissa, ja riskiasema on säilynyt vakaana. Vuoden 2018 alussa käyttöön otettu IFRS 9 -standardi on lisännyt rahoitusinstrumenttien realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kautta tulosvolatiliteettia. Yhtiö seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatilitteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Luottoriskin ottaminen kuuluu Kuntarahoituksen liiketoimintaan. Asiakaskunnan luonteen vuoksi luottoriskit ovat vähäisiä, mutta niiden poistaminen kokonaan toiminnasta on mahdollista. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät pääsääntöisesti asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkailleen niiden korkoriskipositioiden suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Johdannaisia käytetään vain markkinariskeiltä suojautumiseen. Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena.

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistövakuudet ja saadut takaukset) Kuntarahoituksella ei ole asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylittänyt 10 % omista varoista. Vuoden aikana odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on pienentynyt ja tammi-joulukuussa tulokseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli 0,03 miljoonaa euroa. Myönnettyjen lainanhoitojoustojen määrä vuoden 2019 lopussa oli 33 miljoonaa euroa, mikä on 29 miljoonaa euroa pienempi kuin vertailuvuonna. Järjestämättömiä saamisista oli joulukuun lopussa 62 miljoonaa euroa, joille Kuntarahoituksella on kuntien omavelkainen takaus tai kiinteistövakuus sekä kunnan ja/tai valtion antamat takaukset. Järjestämättömät saamiset olivat 0,3 % asiakasvastuista (0,0 %).

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Kuntarahoitus hallitsee liiketoiminnasta syntyvää korkoriskiä johdannaissopimusten avulla. Korkoriskiä syntyy pääasiassa euribor-korkojen korkosidonaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Korkoriskiä suojataan aktiivisesti ja korkoriskin tasoa seurataan mm. mittaamalla tuloriskiä sekä taseen nykyarvon korkoherkkyyttä. Tuloriskin laskennassa käytetään kahdeksaa eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon. Tuloriski oli vuoden 2019 lopussa -14 miljoonaa euroa (-8 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Korkoherkkyys oli joulukuun lopussa -114 miljoonaa euroa (-37 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaissopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Yhtiöllä ei käytännössä ole liiketoiminnastaan syntyvää valuuttakurssiriskiä. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena yhtiölle voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti pientä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan

johdannaissopimuksilla. Johdannaissopimuksia voidaan solmia vain suojaustarkoituksessa, sillä Kuntarahoitus ei harjoita trading-toimintaa. Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana, vaikka rahoitusinstrumenttien realisoitumattomien arvostusten tulosvolatiliteetti on kasvanut parin viime vuoden aikana IFRS 9 -standardin käyttöönoton seurauksena.

Kuntarahoitus hallitsee jälleerahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyyslimiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluku oli vuoden 2019 lopussa 13,6 kuukautta (13,2 kuukautta). Kuntarahoituksen maksuvalmius on hyvä ja rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko vuoden aikana. Tammi-joulukuussa 2019 Kuntarahoitus laski liikkeeseen pitkäaikaista varainhankintaa 7 385 miljoonaa euroa (7 436 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2019 aikana.

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

Luokituslaitos	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Lyhytaikainen varainhankinta
Moody's Investors Service	Aa1	Vakaat	P-1
Standard & Poor's	AA+	Vakaat	A-1+

Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia. Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli joulukuun 2019 lopussa 167 henkilöä (151), joista emoyhtiössä 156 henkilöä (141). Henkilömäärän kasvu oli suunnitelman mukaista. Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat koko konsernissa 14,5 miljoonaa euroa (12,5 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Rainer Holm, Joakim Holmström sekä Harri Luhtala.

Tilikauden aikana Kuntarahoituksen johtoryhmän jäseneksi ja taloudesta vastaavaksi johtajaksi nimitettiin toukokuussa 2019 Harri Luhtala Marjo Tommisen tilalle. Rahoitustoiminnosta vastaavaksi johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Aku Dunderfelt, joka aloitti Kuntarahoituksen palveluksessa elokuussa 2019. Dunderfelt nimitettiin tehtävään Jukka Helmisen tilalle.

Hallitus

Kuntarahoituksen hallituksen kokoonpano toimikaudella, joka jatkuu seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen:

- Helena Walldén, puheenjohtaja
- Tuula Saxholm, varapuheenjohtaja
- Maaria Eriksson
- Raija-Leena Hankonen
- Minna Helppi
- Markku Koponen
- Jari Koskinen
- Kari Laukkanen
- Vivi Marttila

Näkymät vuodelle 2020

Kansainvälisessä taloudessa vuosi 2020 käynnistyi edellisvuotta myönteisemmissä merkeissä. Suhdannekuvaajien perusteella maailmantalous ohittanee heikoimman vaiheensa talven aikana ja odotukset kasvun asteittaisesta piristymisestä ovat vahvistuneet. Vuoden 2020 talouskasvu on kuitenkin jäämässä pitkän aikavälin trendiä hitaammaksi. Euroopassa tilanteeseen vaikuttavat edelleen Ison-Britannian EU:sta irrottautumiseen liittyvät vaikeasti ennustettavat vaikutukset.

Suomeen maailmantalouden ongelmat välittyvät jälleen viiveellä ja kasvun hidastuminen on suurelta osin vasta edessä. Suhdannevedon heikentyminen näkyy jo tavaraviennin kasvun tyrehtymisenä ja teollisuuden uusien tilausten vähenemisenä. Myös työllisyyden paraneminen on käytännössä pysähtynyt. Jatkossa Suomen talouskasvua hidastaa erityisesti uudisrakentamisen selvä jäähtyminen, mutta Kuntarahoituksen rahoittama yleishyödyllinen asuntotuotanto säilynee edellisvuosien tasolla. Näillä näkymin BKT-kasvu alenee vuonna 2020 prosentin tuntumaan, jopa hieman sen alapuolelle. Hidastuvasta talouskasvusta huolimatta erityisesti kasvukeskuksissa kuntien investointipaineet jatkuvat.

Suomessa pitkään jatkunut sote-uudistuksen valmistelu on myös nykyisen hallituksen työlistalla, mutta sen kokonaisvaikutusten arvioiminen sekä Kuntarahoituksen asiakkaille että yhtiön omaan toimintaan on haastavaa, koska tässä vaiheessa uudistuksesta ei vielä ole konkreettisia ehdotuksia ja päätöksiä. Uudistuksella ei odoteta olevan tämän hetken arvion mukaan olennaista vaikutusta Kuntarahoituksen toiminnan volyymeihin vuonna 2020.

Kuntarahoitus jatkaa vuonna 2020 merkittäviä panostuksia järjestelmien kehittämiseen tehostaakseen ja parantaakseen toimintaansa entisestään sekä digitalisoidakseen palvelujaan. Kuntarahoitus ennakoi kulujen kasvavan vuoden 2019 kuluihin verrattuna johtuen erityisesti edellä todetusta tietojärjestelmien kehittämisestä.

Vuonna 2019 vahvistetun ja kesäkuussa 2021 sovellettavaksi tulevan pankkien vakavaraisuussäätelyn (CRR II) mukaan julkinen kehitysluottolaitos (public development credit institution) voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa valtiolta ja kunnilta olevat luottosaatavansa.

Itsearviointinsa perusteella Kuntarahoitus on todennut täyttävänsä kehitysluottolaitoksen tunnusmerkistön. Tunnusmerkistön täytyessä CRR II:een sisältyvillä muutoksilla on merkittävä positiivinen vaikutus Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen.

Edellä kuvatut tekijät huomioiden ja olettaen, että markkinakorkojen ja luottoriskipreemioiden kehitys ei poikkea merkittävästi odotetusta, Kuntarahoitus odottaa liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen kuin vuonna 2019. IFRS 9 -tilinpäätösstandardin käyttöönotto on lisännyt merkittävästi tulokseen kirjattavia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, mikä lisää liikevoiton volatiliiteettia.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Hallituksen esitys tilikauden 2019 voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Kuntarahoitus Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 135 368 162,93 euroa, josta tilikauden voitto on 7 750 348,23 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että

- osinkoa jaetaan 0,16 euroa osakkeelta, yhteensä 6 250 207,68 euroa, ja että
- muut voitonjakokelpoiset varat, 129 117 955,25 euroa, jätetään omaan pääomaan.

Tilikauden tulos oli hyvä, vaikkakin edellisvuotta pienempi. Hallitus pitää perusteltuna esitetyn mukaisen osingon maksamista.

Kuntarahoitus ylittää merkittävästi kaikki yhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen arvion mukaan vaaranna pääomavaateiden täyttämistä tai yhtiön maksuvalmiutta.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on merkittynä yhtiön osakasluetteloon 1.4.2020. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 6.4.2020.

Kuntarahoitus Oyj

Lisätietoja:

Esa Kallio, toimitusjohtaja, puh. 050 337 7953

Harri Luhtala, johtaja, talous, puh. 050 592 9454

Konsernin tulos

Tuloslaskelma

(1 000 €)

	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	766 581	711 731
Korkokulut ja vastaavat kulut	-526 326	-475 434
KORKOKATE	240 255	236 297
Palkkiotuotot	3 490	2 395
Palkkiokulut	-4 235	-4 180
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-33 373	-27 910
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	114	38
Suojauslaskennan nettotulos	-19 097	27 645
Liiketoiminnan muut tuotot	135	66
Hallintokulut	-32 268	-27 225
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-6 183	-2 333
Liiketoiminnan muut kulut	-17 626	-15 368
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	28	564
LIIKEVOITTO	131 239	189 989
Tuloverot	-26 307	-38 032
TILIKAUDEN TULOS	104 932	151 958

Laaja tuloslaskelma

(1 000 €)

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Tilikauden tulos	104 932	151 958
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi		
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	10 325	48 953
Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos	17 299	27 693
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista	308	-5 093
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretty erä	-90	-162
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatusta rahoitusvaroista	-117	-96
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-5 545	-14 259
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	22 181	57 035
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	127 113	208 993

Konsernin tase

Konsernin tase (1 000 €)

	31.12.2019	31.12.2018
VARAT		
Käteiset varat	4 909 338	3 522 200
Saamiset luottolaitoksilta	818 323	1 380 544
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 798 432	22 968 118
Saamistodistukset	5 716 318	5 862 591
Osakkeet ja osuudet	9 797	9 521
Johdannaissopimukset	2 244 997	1 538 610
Aineettomat hyödykkeet	14 704	14 850
Aineelliset hyödykkeet	9 041	2 427
Muut varat	170 359	174 818
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	242 450	203 061
VARAT YHTEENSÄ	38 933 758	35 676 739

Konsernin tase
 (1 000 €)

	31.12.2019	31.12.2018
VELAT JA OMA PÄÄOMA		
VELAT		
Velat luottolaitoksille	1 178 256	822 504
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 862 053	3 870 918
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	29 983 585	26 901 998
Johdannaissopimukset	1 762 010	2 205 427
Muut velat	116 374	6 149
Siirtovelat ja saadut ennakot	180 917	148 377
Laskennalliset verovelat	256 241	235 307
VELAT YHTEENSÄ	37 339 436	34 190 680
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	42 583	42 583
Vararahasto	277	277
Käyvän arvon rahasto - sijoitukset	807	726
Oman luottoriskin rahasto	12 985	4 726
Suojauskustannusrahasto	28 075	14 235
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	1 121 774	1 035 692
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1 246 868	1 138 605
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	347 454	347 454
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 594 321	1 486 059
VELAT JA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	38 933 758	35 676 739

Vakavaraisuus

Omat varat, konserni ja emoyhtiö (1 000 €)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1218 199	1118 171	1216 578	1117 133
Vähennykset ydinpääomasta	-55 747	-52 715	-55 763	-52 769
YDINPÄÄOMA (CET1)	1 162 452	1 065 455	1 160 816	1 064 363
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	347 454	347 454	348 896	348 406
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-	-	-
ENSISIJAINEN LISÄPÄÄOMA (AT1)	347 454	347 454	348 896	348 406
ENSISIJAINEN PÄÄOMA (T1)	1 509 906	1 412 909	1 509 712	1 412 770
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-	-	-
TOISSIJAINEN PÄÄOMA (T2)	-	-	-	-
OMAT VARAT YHTEENSÄ	1 509 906	1 412 909	1 509 712	1 412 770

Vakavaraisuuden tunnusluvut, konserni ja emoyhtiö	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
CET1-vakavaraisuus, %	83,1	66,3	85,0	67,3
Tier 1 -vakavaraisuus, %	107,9	88,0	110,5	89,4
Kokonaisvakavaraisuus, %	107,9	88,0	110,5	89,4

Omien varojen vähimmäisvaatimus, konserni (1 000 €)	31.12.2019		31.12.2018	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	61 038	762 976	78 128	976 596
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	-	-	-	-
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	289	3 613	353	4 413
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	-	-	4 807	60 086
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	323	4 043	951	11 884
Saamiset laitoksilta	37 847	473 090	52 470	655 875
Katetut joukkolainat	20 676	258 456	18 986	237 323
Arvopaperistetut erät	-	-	13	165
Sijoitusrahastosijoitukset	84	1 049	88	1 103
Muut erät	1 818	22 724	460	5 746
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	17 085	213 561	19 722	246 528
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	33 841	423 016	30 644	383 048
Yhteensä	111 964	1 399 553	128 494	1 606 172

Omien varojen vähimmäisvaatimus, emoyhtiö (1 000 €)	31.12.2019		31.12.2018	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	61 090	763 631	78 249	978 115
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	-	-	-
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	289	3 613	353	4 413
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	-	-	4 807	60 086
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	323	4 043	951	11 884
Saamiset laitoksilta	37 833	472 917	52 466	655 825
Katetut joukkolainat	20 676	258 456	18 986	237 323
Arvopaperistettut erät	-	-	13	165
Sijoitusrahastosijoitukset	84	1 049	88	1 103
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	131	1 639	131	1 639
Muut erät	1 753	2 192	454	5 676
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	17 085	213 561	19 722	246 528
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	31 081	388 508	28 487	356 092
Yhteensä	109 256	1 365 700	126 459	1 580 735

Kuntarahoitus Oyj on Suomen suurimpia luottolaitoksia: yhtiön tase on noin 39 miljardia euroa. Kuntarahoituksen omistavat kunnat, Keva ja Suomen valtio.

Kuntarahoituksen tehtävänä on rakentaa vastuullisesti parempaa tulevaisuutta yhdessä asiakkaiden kanssa. Yhtiön asiakkaita ovat Suomen kunnat, kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä yleishyödylliset asuntoyhteisöt. Asiakkaamme rahoittavat Kuntarahoituksen tarjoamilla rahoitusratkaisuilla ympäristön kannalta kestäviä ja yhteiskunnallisesti vastuullisia kohteita, kuten julkisen liikenteen hankkeita, kestäväää rakentamista, sairaaloita ja terveyskeskuksia, päiväkoteja ja kouluja sekä erityisryhmien asumista.

Kuntarahoituksen asiakaskunta on kotimaista, mutta toimintaympäristö on globaali. Yhtiö on aktiivisin suomalainen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija kansainvälisillä pääomamarkkinoilla ja ensimmäinen suomalainen vihreiden joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen takaus.

Kuntarahoitus-konserniin kuuluu myös tytäryhtiö
Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

Lue lisää: www.kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi